

Fiskirannsóknarstofnun

Hjáveiða í flóttitroli

Royndir gjórdar við Næraberg í tíðarskeiðinum

24.5.2005 – 5.6.2005

FRS smárit 05/03

Hjáveiða í flóttitrolí

Royndir gjórdar við Næraberg í tíðarskeiðinum 24.5.2005 – 5.6.2005.

Ábyrgd, við fyrri FRS og skrivað frágreiðing: Súni Lamhauge

Endamál: At hyggja eftir hjáveiðu á einum vanligum svartkjaftatúri í mai - juni.

Samanumtikið: Í miðal var hjáveiðan av upsa 3,3 %. Spjaðingin var stór, og var hjáveiðan eitt hálið 0,6 % og eitt annað heili 14,9 %. Hjáveiðan fyrri túrin var knapp 71 tons av upsa, harav 10 tons veidd í føroyskum sjógvi og 61 tons í íslenskum. Hetta svarar til eitt vektað miðal av fiskaðari nøgd uppá 2,2 % í føroyskum sjógvi og 3,6 % í íslenskum sjógvi. Hjáveiðan av toski var eingin í føroyskum sjógvi meðan hon var 0,7 % (14,7 tons) í íslenskum. Hjáveiðunøgdin av øðrum fiskasløgum var nærum eingin.

Tilmælið eftir hendan túr er eins og seinasta túr enn eina ferð, at fáa rist til flóttitrol at rigga sum skjótast, og á tann hátt fáa skilt tann stóra fiskin frá tí smáa, ið fiskað verður eftir. Eisini mega hjáveiðukanningar gerast fyrri onnur tíðarskeið av árinum.

Reiðskapur: Flóttitrolíð frá Egersund á 1632 m við 30 m svartkjaftaposa við 50 mm meskum. Tyborøn lemmar á 14 m² og ketur, sum vigaðu 2.8 tons hvør. Sonda, ið mátaði dýpi, hita á trol dýpi, avstand millum keturnar, og so vóru 3 sensorar á posanum.

Sýnistøka: Heildarveiðan fyrri hvørt hálið bleiv mett av fabrikkformanninum, aftaná at veiðan var komin í tangarnar. Eg tók eitt sýni á 6 kurvar, meðan veiðan varð arbeidd. Kurvarnar vórðu tiknar tilvildarlíga, meðan arbeitt varð, helst við at taka sýni í byrjan, í miðjuni og til endans í hvørjum háli. Tær 6 kurvarnar svaraðu til umleið 200 kg pr. hál. Út frá hesum varð hjáveiðuprosentið roknað av fiski, ið var minni enn svartkjaftur.

Ein maður stóð við eitt transportband og sorteraði allan “stóran” fisk, ið ikki var svartkjaftur, frá. Tað vil siga, at sýnið av fiski, ið var størri enn svartkjaftur varð um 100%. Á stórum fiski mátaði eg longd (rundað niður í heilar cm) og vekt (við 2 grams neyvleika). Á fiski sum upsa og toski, hugdi eg leysliga eftir magainnihaldi, og kannaði, hvat kyn fiskurin var. Magafylla varð mett á einum skala frá 0 til 5, har 0 er tómur magi, 1 er minst og 5 mest innihald. Tal av svartkjafti, prikkafiski o.ø. varð skrásett, men magin og magainnihaldið bleiv ikki vigað.

Eg mátaði eisini longd á prikkafiski, lítt lakstobis og øðrum, men tað vóru ikki umstøður at viga fiskin ein og ein, heldur ikki at hyggja nærri at honum. Hesi sýnini vera nýtt í øðrum sambandi.

Um ov nógvur upsi ella toskur var sum hjáveiða, vóru tveir ymiskir mátar brúktir til at meta um nøgdina. Fyrsti mátin var at rokna miðalvektina av 30 til 50 upsum, vigaðir hvør sær, og nýta hana til restina av upsanum í hálinum. Næsti var at brúka tal av kurvum. Miðalvekt av hvørjari kurv varð vigað av og á, tó ikki hvørt hál.

Um túrin: Túrurin var 14 dagar gamal, tá eg kom umborð. Sambært veiðidagbók høvdu teir fiskað 2070 tons, ið svarar til umleið 370 tons surimi og 90 tons mjøl. Miðalvektin av svartkjaftinum var 92 - 110 g/hál. Farið varð eftir nýggjum pakningi og at bunkra í Fuglafirði tann 24/5. Tá pakningurin og eg vóru komin umborð, varð loyst av Fuglafirði týsdagin 24/5 og farið varð á fiskileið á 61.13 N 09.16 V, har skotið varð fyrstu ferð (sjá mynd 1 og talvu 1). Tóvini vóru uppí gott 12 tímar. Hitin á trol dýpi var millum 2,9 og 7,7°C, og tóvferðin var millum 2,6 og 4,5 míl. Fiskanøgdin var millum 10 og 150 tons pr. tón og var hetta millum 1,6 og 28,7 tons per. troltíma. Samlaða veiðan fyrri hendan partin av túrinum varð 2.120 tons, sum bleiv virkað til surimi og mjøl.

Toskur: Hjáveiða av toski (*Gadus morhua*) var bert í íslenskum sjógvi. Hetta var tað sama, ið ávikavíst Pálsson (2005) og Pálsson et al. (2005) komu fram til í sama tíðarskeiði í 2003 og í 2004, og vóru nøgdarnar samanberiligar. Fiskiveiðueftirlitið sá heldur ongar nøgdir av toski í teirra kanningum av svartkjaftaflotanum, ið landar á Havsbrún í Fuglafirði. (Ikki publiserað data frá Jóhan Simonsen).

Hjáveiðan var í miðal 0,7 % og svarar hetta til 14,7 tons í 13 dagar. Toskurin var í miðal 68 cm [46 – 108 cm] (sjá mynd 4 og 5), og vigaði 3197 g [860 – 12960 g].

Av toskinum, ið varð kannaður hevði 82% okkurt í maganum og 18 % vóru tómir (n=254). Av teimum magum, ið nakað var í (n=209), høvdu 79 % av magunum svartkjaftur í, og vóru teir úr 1 og uppí 16 stk. í hvørjum. Tað vóru nakrir prikkafiskar, mjáangar, slóansgeil, smáur høggunslökkur, og nøkur krill í onkrum maga. Toskurin var væl fyri (K=0,94, n=259).

Upsi: Hjáveiðan av upsa (*Pollachius virens*) var hægri í íslenskum og lægri í føroyskum sjógvi enn íslenskar kanningar vístu í 2003 (Pálsson, 2005) og í 2004 (Pálsson, 2005). Hjáveiðan var eisini væl hægri enn kanningar hjá Fiskiveiðueftirlitinum í Apríl og Maj 2005 (Ikki publiserað data frá Jóhan Simonsen), har hjáveiðan var beint omanfyri 1 %. Hesar kanningar vóru gjørdar, tá skipini ið fiska svartkjaft landaðu á Havsbrún í Fuglafirði. Framferðarhátturin kann tó ikki samanberast.

Hjáveiðan var í miðal 3,3 % (sjá talvu 2 og 3 og mynd 2). Fyri túrin var hjáveiðan av upsa 71 tons, hesi tonsini vóru býtt uppá 10 tons veitt í føroyskum sjógvi og 61 tons vóru veitt í íslenskum sjógvi. Hetta svarar til eitt vektað miðal av fiskaðari nøgd uppá 2,2 % í føroyskum sjógvi og 3,6 % í íslenskum sjógvi.

Í føroyskum sjógvi var miðallongdin 62 cm (n=304) og miðalvektin var 2.104 g. Í íslenskum sjógvi var miðallongdin 67 cm (n=347) og miðalvektin var 2.759 g.

Samansjóðað var upsin 65 cm [47 – 103] í miðal (n=651) og vigaði 2.456 g [940 – 9.040] (sjá mynd 6 og 7).

Av upsanum, ið varð kannaður, hevði 74% okkurt í maganum og 26 % vóru tómir (n=384). Av teimum magunum, ið okkurt var í (n=285), var svartkjaftur í 45% av magunum, og vóru teir úr 1 til 7 í tali. Krill var í 34 % av magunum. Eisini vóru ymiskir prikkafiskar og høggunslökkar, lakstobis, og grønlandsgulllaksur í ymskum magum.

Tað var serliga í føroyskum sjógvi at upsin hevði tóman maga. Her hevði 38 % av upsanum tómar magar, meðan bert 19 % av upsanum í íslenskum sjógvi hevði tómar magar. Av teimum magunum, ið okkurt var í, var tað serliga krill sum var oftari í upsamaganum í íslenskan sjógvi (42 %) í mun til í føroyskum sjógvi (19 %).

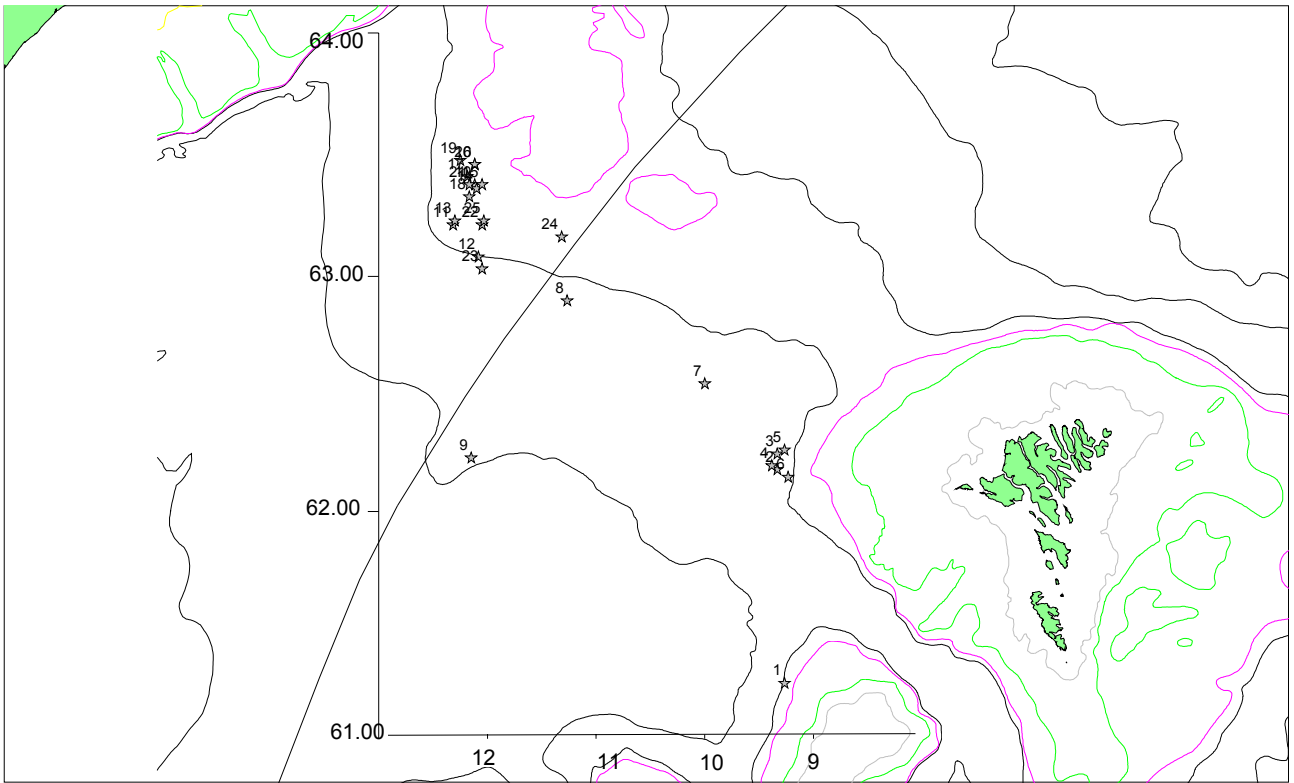
Upsin var ikki so væl fyri (K=0,83, n=651). Upsin, ið varð fingin sum hjáveiða í íslenskum sjógvi var, størri (heteroscedatisk-ttest) og var eisini betri fyri enn upsin í føroyskum sjógvi (homoscedatisk-ttest). Hetta skal tó takast við fyrivarni, tí tali av upsa, ið er kannað, er so lítið.

Onnur fiskasløg: Hjáveiðan av øðrum fiskasløgum var avmarkað í mun til seinasta túr (Lamhauge, 2004), og vóru ikki í nøgdum. Tey fiskasløgini, ið vanliga komu í trolíð, vóru gulllaksur (*Argentina silus*), trantkongafiskur (*Sebastes mentella*), hýsa (*Melanogrammus aeglefinus*), silvurkalvi (*Trachipterus arcticus*), Snípuállur (*Nemichthys scolopacea*) og mjáangi (*Sagamichthys schnakenbecki*).

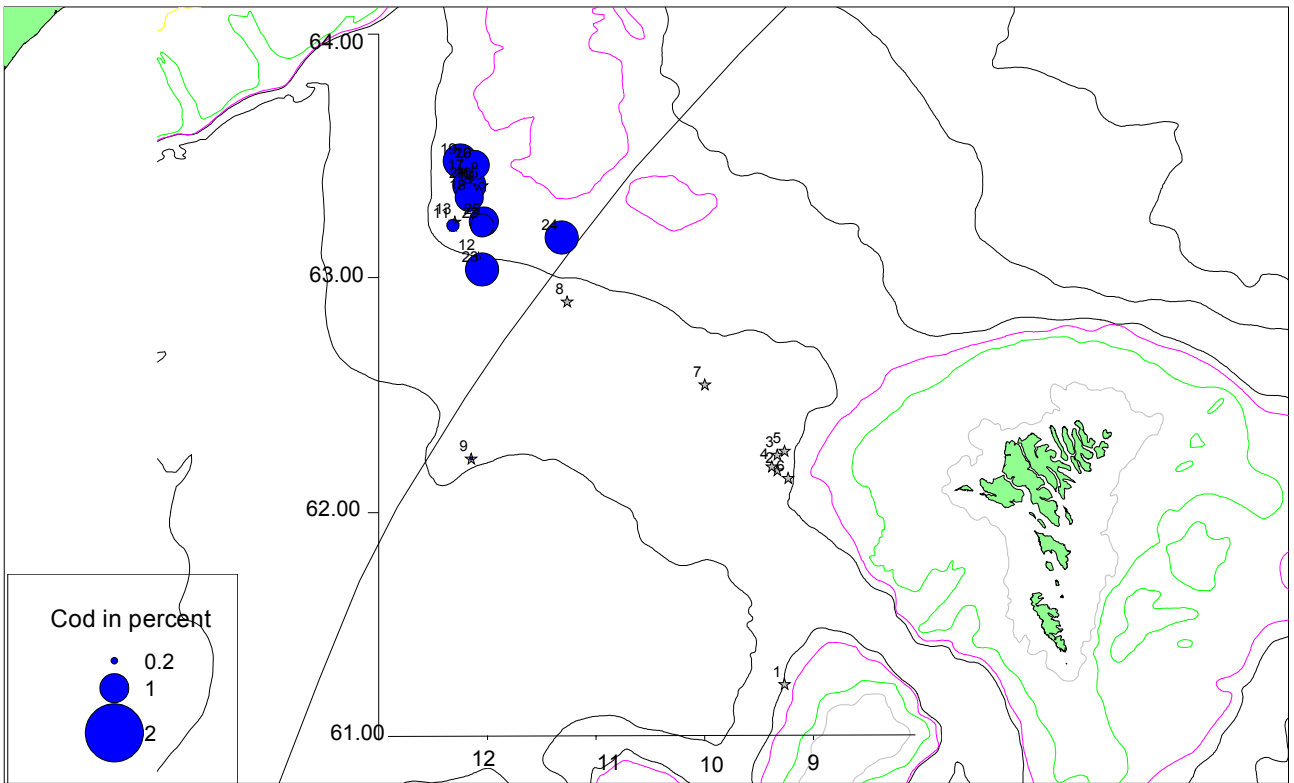
Fiskasløg, ið ikki vóru vanlig at síggja í veiðuni, vóru rognkelsi (*Cyclopterus lumpus*), svartfiskur (*Centrolophus niger*), *Chauliodus sloani*, trynisállur (*Serrivomer beanii*), silvurbrama (*Pterycombus brama*), lítli tussafiskur (*Cryptopsaras couesii*), skrubbhávur (*Centrophorus squamosus*), grønlandsgulllaksur (*Nansenia groenlandica*), havtaska (*Lophius piscatorius Linné*), lítli prikkafiskur (*Benthoosema glaciale*), mjái prikkafiskur (*Notoscopelus kroeyeri*), Stinglaksur (*Aphanopus carbo*), 1 villlaksur (*Salmo salar*), og 1 Architeuthis dux.

Nær verða sýnini viðgjørd: Sýnini eru kannaði og eru við í hesari frágreiðing.

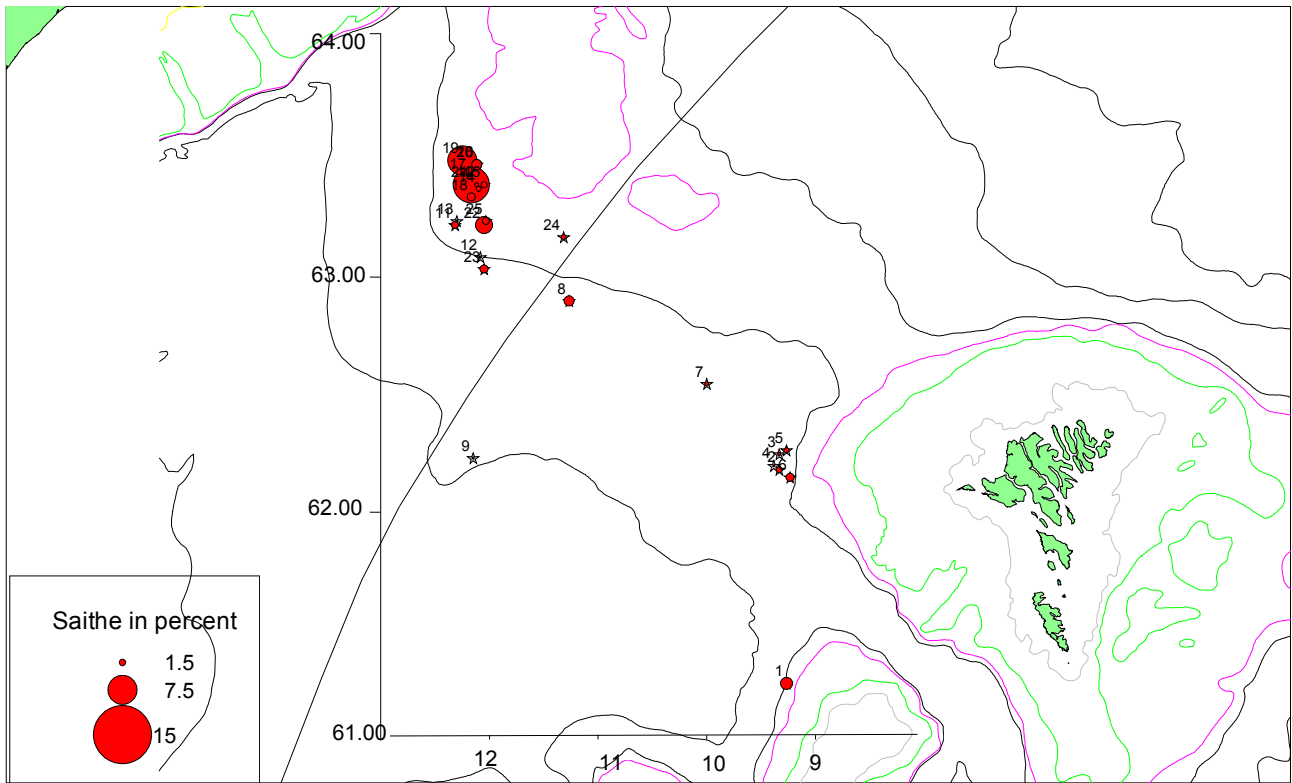
FRS. hin 9-6-2005, Súni Lamhauge

Mynd 1 Hál nr.

Mynd 2 Hjáveiða av toski í prosentum. Hál nr. er noterað.

Mynd 3 Hjáveiða av upsa í prosentum. Hál nr. er noterað.

Talva 1 Dagbók

Hál nr	Dagur	mdr.	ár	Tóga tímar íalt	Hiti á trolldýpið	Breidd, N	Longd, W	Botn-dýpið, ftm	Hövuðlína, ftm	Tóvferð, míl	Fiskanegd í tonsum	Fiskanegd per. Tíma, tons
1	24	5	2005	6.2	5.3	6115	916	290	159	3.4	50	8.1
2	25	5	2005	3.8	6.1	6211	920	300			110	28.7
3	25	5	2005	6.5	6.2	6215	920	310	190	3.2	110	16.9
4	25	5	2005	5.8	7.5	6212	923	300	190	4.3	50	8.6
5	26	5	2005	13	7.5	6216	916	302	180	4	70	5.4
6	26	5	2005	9.8	7.7	6209	914	275	170	2.4	25	2.5
7	27	5	2005	6.2	2.9	6233	1000			3.7	10	1.6
8	27	5	2005	1.7	5.9	6254	1116	260	150	4.5	10	6.0
9	28	5	2005	6.8		6214	1209	226	160	4	60	8.9
10	28	5	2005	6	2.9	6323	1207	220	150	3.3	145	24.2
11	28	5	2005	7.4	4	6313	1219	224	155	4.3	40	5.4
12	29	5	2005	11	3.6	6305	1205	244	160	4	150	13.2
13	29	5	2005	8.9	5.3	6314	1218	236	150	3.2	95	10.7
14	30	5	2005	5.3		6322	1206	221	150	4	140	26.3
15	30	5	2005	10	5.9	6323	1203	218	150	3.4	85	8.4
16	31	5	2005	6.1	5	6328	1207			4	110	18.1
17	31	5	2005	4.4	6.5	6325	1211	233		4	125	28.3
18	31	5	2005	9.2	5.2	6320	1210	230	150	3.6	125	13.6
19	1	6	2005	6.5		6329	1215	234		4	100	15.4
20	1	6	2005	7.4	6	6328	1207	228	170		120	16.2
21	1	6	2005	11	5.7	6323	1210	230	157	3.7	70	6.7
22	2	6	2005	5.8	3.7	6313	1203	229	170	4	70	12.0
23	2	6	2005	12	4.5	6302	1203	242	170	3.5	50	4.3
24	3	6	2005	13	5.2	6310	1119	237		4.4	100	8.0
25	3	6	2005	9.3	5.2	6314	1202			3.5	100	10.8

Talva 2

Veidu býti í prosentum

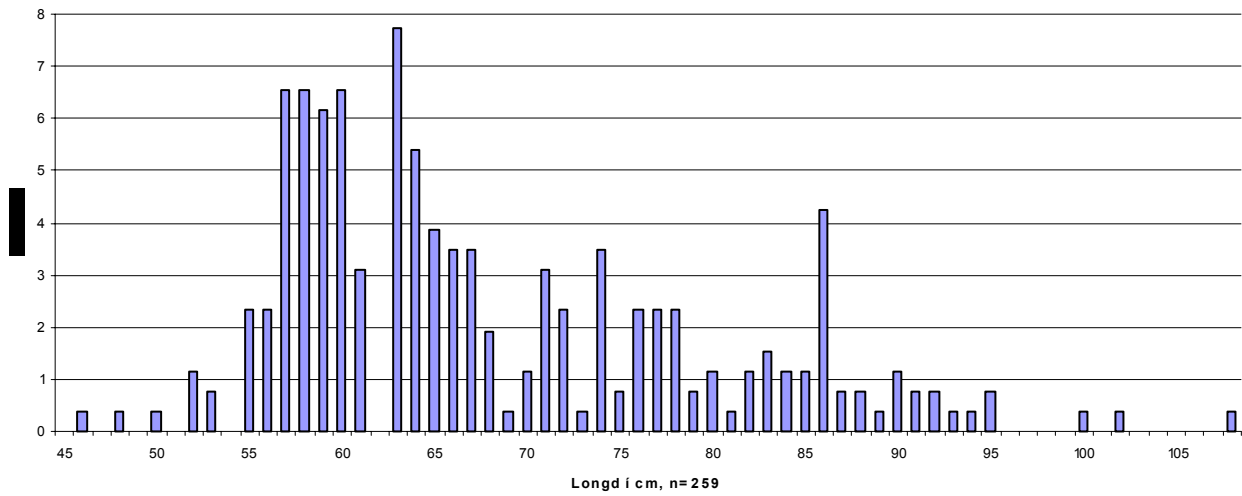
Hál nr.	Svartkjafur í prosentum	Upsi í prosentum	Prikkafiskur í prosentum	Lakstobis í prosentum	Toskur í prosentum	Gullakur í prosentum	Mjáangi í prosentum	Trant kongafiskur í prosentum
1	95.12	4.88						
2	97.50	2.50						
3	98.93	1.07						
4	99.32	0.68						
5	97.85	2.15						
6	96.81	3.19						
7	98.35	1.65						
8	95.92	4.08						
9	98.92	0.85			0.15	0.08		
10	98.24	1.49			0.05	0.22		
11	96.02	3.02		0.12	0.66	0.04	0.14	
12	99.02	0.72			0.23	0.03		
13	98.96	0.88			0.14	0.02		
14	97.72	2.27			0.01			
15	96.98	2.65	0.02		0.34			0.01
16	95.59	4.15		0.01	0.25			
17	97.09	2.24			0.67			
18	95.03	3.39			1.58			
19	86.13	11.96			1.91			
20	94.20	4.17			1.63			
21	83.25	14.90			1.85			
22	91.80	6.95			1.25			
23	95.00	3.15			1.85			
24	96.22	1.96			1.82			
25	95.64	2.73			1.63			
Vekta miðal	95.93	3.35			0.69			
Min.	83.25	0.68			0.01			
Maks.	99.32	14.90			1.91			
FO sjógvi (Vekta miðal)		2.20			0.00			
ÍS sjógvi (Vekta miðal)		3.64			0.87			

Tabel 3

Veidu býti í kg

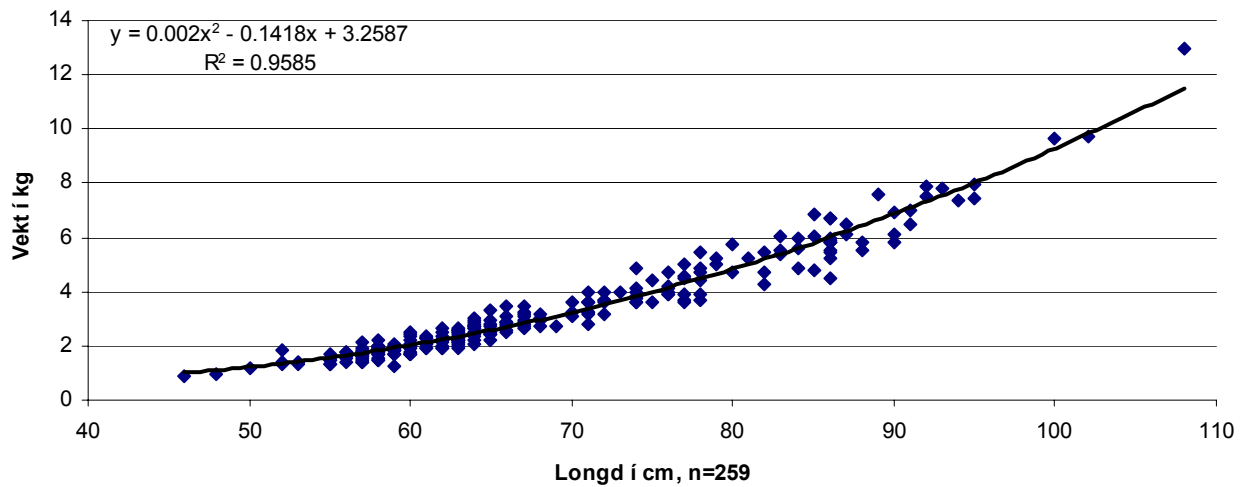
Hál nr.	Svartkjafur	Upsi	Toskur	Gullaksur
1	47.560	2.440	0	
2	107.250	2.750	0	
3	108.823	1.177	0	
4	49.660	340	0	
5	68.495	1.505	0	
6	24.202	798	0	
7	9.835	165	0	
8	9.592	408	0	
9	59.352	510	90	48
10	142.448	2.161	73	319
11	38.408	1.208	264	16
12	148.530	1.080	345	45
13	94.012	836	133	19
14	136.808	3.178	14	
15	82.433	2.253	289	
16	105.149	4.565	275	
17	121.363	2.800	838	
18	118.788	4.238	1.975	
19	86.130	11.960	1.910	
20	113.040	5.004	1.956	
21	58.275	10.430	1.295	
22	64.260	4.865	875	
23	47.500	1.575	925	
24	96.220	1.960	1.820	
25	95.640	2.730	1.630	
Íalt	2.033.773	70.934	14.706	447
Min.	9.592	165	0	16
Maks.	148.530	11.960	1.975	319
FO sjógvi	425.418	9.583	0	0
ÍS sjógvi	1.608.355	61.352	14.706	447

Toskur (*Gadus morhua*)

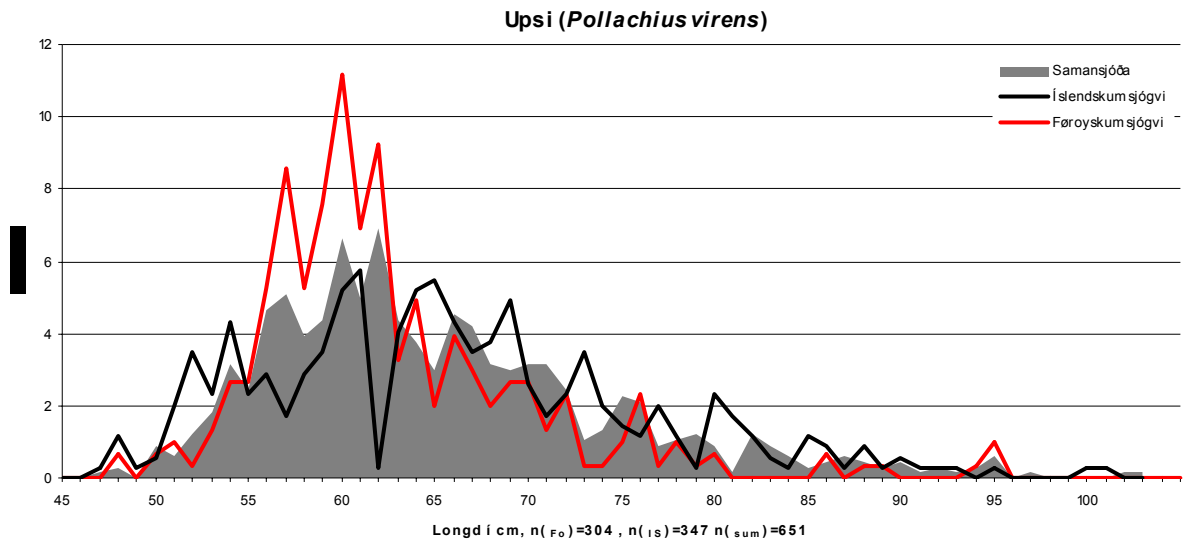

Mynd 4 Longdarmát av toski. Toskurin var í miðal 68 cm [46 - 108]

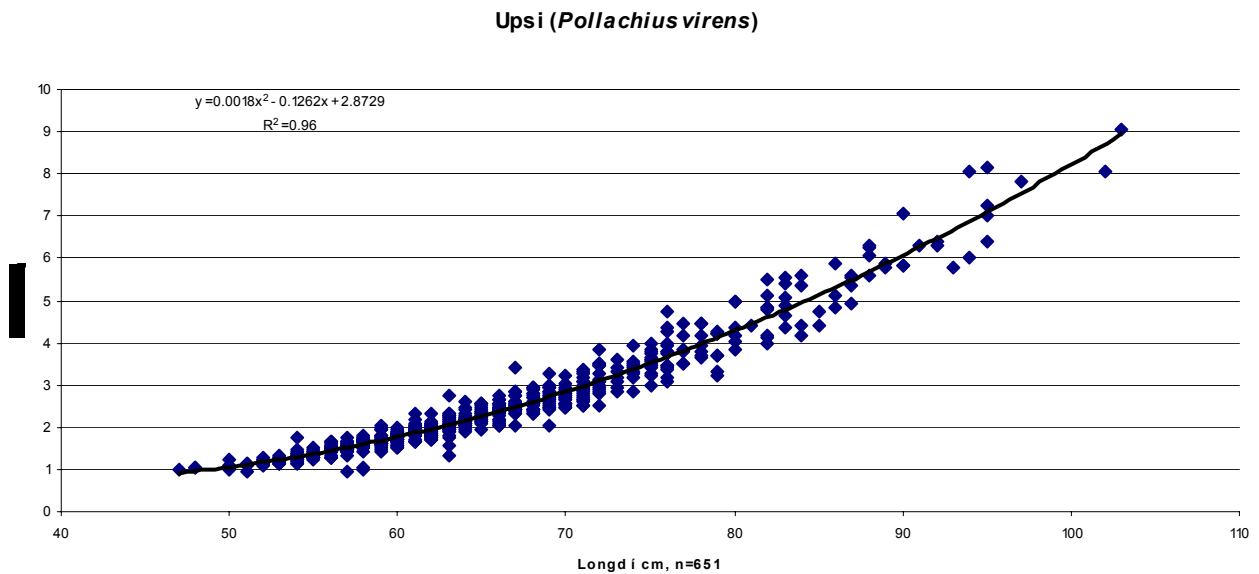
Toskur (*Gadus morhua*)

Mynd 5 Samanhang millum longd [46 – 108 cm] og vekt 3197 g [860 – 12960 g].

Mynd 6 Longdarmát av upsa. Upsin var í miðal 62 cm [47 – 103 cm]. Í føroyskum sjógvi var miðal longdin 65 cm og í íslenskum sjógvi var miðal longdin 67 cm.

Mynd 7 Samanhang millum longd [47 – 103 cm] og vekt [940 – 9040 g].

Heimildarrit

Lamhauge S. (2004). Hjáveiða í flóttitrolu – Royndir, gjørdar við Næraberg í tíðarskeiðinum 10.11.2004 – 07.12.2004. FRS smárit 04/06. 12 pp

Pálsson, O. K. (2005). An analysis of by-catch in the Icelandic blue whiting fishery. Fisheries Research 73 (2005) p. 135 – 146.

Pálsson, O. K., G. Karlsson, G. Jóhannesson, A. Arason, H. Gísladóttir and P. Ottesen. (2005) Meðafli í kolmunnaveiðum 2004. IMR. 16 pp.